

Nyt fra foreningen

MARTS-MEMO FRA BESTYRELSEN

Medlemmer, aktiviteter & kanaler

Efter vedtagelsen af en ny kontingent- og medlemsstruktur på generalforsamlingen har bestyrelsen skrevet til alle de institutionelle medlemmer af DF og forespurgt, om der var nogen der ønskede på den baggrund at melde sig ud af foreningen. Svarfristen er nu udløbet, og bestyrelsen kan med en vis lettelser konstatere, at ingen har ønske at melde sig ud.

Bestyrelsen vil nu fortsætte sin medlemskampagne dels rettet imod andre potentielle institutionelle medlemmer, dels rettet imod medarbejderne hos de institutioner som er medlemmer p.t. Vi vil blandt andet spørge medarbejderne, hvilke aktiviteter de synes vi skal satse på og hvordan.

Vinterinternatmødet om e-bøger og nye discovery-systemer blev afholdt i januar og havde ca. 150 deltagere, hvilket formentlig er en rekord – i hvert fald i foreningens nyere tid. Bestyrelsen tolker dette som et udtryk for, dels at det digitale bibliotek er et hot emne for medlemmerne, dels at mødeformatet med flere og kortere indlæg faldt i god jord.

Bestyrelsen har omformet sin hjemmeside bl.a. med oprettelsen af et bibliotek over interessante nye rapporter på biblioteksområdet og en mere intensiv faglig nyhedsformidling. Samtidig har foreningen – som supplerende kommunikationskanal – oprettet en Facebookside. Samme aften, som der blev udsendt meddelelse herom via forskningsbiblisten, kom der 85 nye ”venner” til således, at der nu på få uger er flere end 300.

Nogle DF-medlemmer skrev dog tilbage, at de absolut ikke vil være på Facebook, så til beroligelse for alle understreges det, at DFs Facebook-side er en supplerende kommunikationskanal, den primære er stadig DFs egen hjemmeside samt REVY.

Bestyrelsen er kommet i den usædvanlige situation at et bestyrelsesmedlem har måttet udtræde i valgperioden, uden at der var valgte suppleanter. Vedtægten har ingen bestemmelser om denne situation, og bestyrelsen har derfor besluttet, at den indtil næste generalforsamling vil supplere sig med Eva Vandkrog Andreasen fra biblioteket ved en af professionshøjskolerne, University College Nordjylland, i Ålborg.

VINTERINTERNAT 2011

Formandens intro...

Foreningens formand, Michael Cotta-Schønberg, indledte DFs Vinterinternat den 27. januar 2011:

”For 15 år side var vores store strategiske udfordring de digitale tidsskrifter. I en god lang periode mente selv kloge hoveder, at det nok ikke kom til at løfte sig.

Et af de første digitale tidsskrifter var Journal of Clinical Trials, der måtte lukke efter et par år, til stor tilfredsstillelse for alle skeptikerne. Men så efter en overgangsperiode på et par år tog processen fart, og nu 10 år efter er der ingen tvivl: fagtidsskrifter er idag digitale og formidles digitalt, og de trykte tidsskrifter er et randfænomen, som efterhånden vil blive udrangeret.

Nu er turen så kommet til bøgerne. Ligesom den gang stiller vi os spørgsmål: er e-bøgerne et marginalfænomen? Eller er de et hybridfænomen, der permanent vil sameksistere med de trykte bøger? Eller er det dem, der er fremtiden?

Debatten har hidtil meget kørt på kulturelle fornemmelser om bogen og har været præget af tvivl om, hvorvidt folk for alvor vil og kan læse tekster i boglængde på skærme eller i printede kopier.

Gennembruddet for Kindle og iPad i 2009 og 2010 synes dog nu at have bragt os til et eller andet vandskel, hvor floderne begynder at løbe en anden vej, bogen skifter definitivt medie, og læseoplevelsen forandres radikalt.

I vores egen forskningsbiblioteksverden fornemmer jeg ikke den store uenighed om, hvilken retning tingene tager. Til gengæld diskuteres der livligt tempo, omfang og hvordan, det skal foregå. De store konkrete spørgsmål er for mange af os lige nu: skal vi satse på anskaffelse af enkelte e-bogstitler eller på pakkeløsninger. KUBIS er mest til pakker, og det spørgsmål vi stiller os i år er om vi - efter Elsevier, Springer og Palgrave, skal bevæge os videre til Blackwell, og hvordan vi får råd til det. Så e-bogen er allerede nu i høj grad tilstede i forskningsbibliotekslandskabet.

DFs Vinterinternat 2011 vil tage temperaturen på denne udvikling og give os mulighed for i fællesskab at gøre status over e-bogens fremmarch. Endvidere vil vi se på et andet stort spørgsmål, der har været ret overset i vores historie: hvordan finder vore brugere frem til de relevante videnressourcer, både vore egne og de andres. Det som i dag kaldes discovery systemer. Vi sov i timen da Google og de andre udviklede intuitive, nemme søgesystemer, og derfor betalte vi en høj pris i tab af relevans for vore lånere. Spørgsmålet er nu om vi på dette område kan udvikle os så hurtigt, at vi kan komme tilbage på vognen, ikke som primær forsyningskanal, den plads har vi mistet for altid, men som en interessant og lånernær formidler af høj kvalitetslitteratur fra kommercielle og ikke-kommercielle leverandører.

Jeg er rigtig glad for, at DEFF har villet samarbejde med os om dette arrangement og både givet gode ideer og støtte. Jeg ser frem til en videreførelse og udvikling af dette samarbejde, som jeg er overbevist om, at begge parter kan have fornøjelse af.

Vi er jo mange deltagere i dette internatmøde, og jeg ved, at ikke alle har lige let ved at tage ordet i en stor forsamling. Jeg husker selv suget i maven fra jeg var yngre. Så jeg vil godt opfordre alle til at blande sig og snakke med. En af de store organisationsgurur siger, at den moderne organisation ikke er en stor, sammenhængende monolit, men en flerhed af stemmer.”

VINTERINTERNAT 2011 ...og afslutning

”I går kunne vi læse i Politiken, at salget af trykte bøger falder i hele Europa.

Samme dag udsendte TED en meddelelse om, at det vil begynde at udsende bøger om de SAMME emner, som behandles i deres fabelagtigt gode serie af foredrag, der udsendes bagefter via YouTube. TED er blevet overbevist om, at den eksplosive vækst i ebogslæsere er ved at skabe en revolution i det, de kalder for ”serious reading”.

Det interessante i denne sammenhæng er dels, at TED Books kun vil blive distribueret elektronisk, dels at bøgerne vil blive kortere, meget kortere. Dette peger på, at bogen ikke blot er ved at skifte medie, den er også ved at skifte karakter.

Og måske er den traditionelle sondring imellem bøger, kapitler og artikler i opløsning – vi er på vej til et multivers af tekster, og vel at mærke tekster beriget eller kombineret med alle mulige ikke-tekstuelle elementer. Og i morges har Amazon så meddelt, at de i sidste kvartal af 2010 solgte 115 e-bøger for hver 100 papbacks.

Gårsdagens tema var, om e-bøgerne er nået til et tipping point. Selv er jeg, som man ved, til forandring og tumult, så jeg er da let at overbevise om, at vi er nået til det der tipping point.

Det ville jo være bekvemt, hvis vi forskningsbibliotekerne blot kunne lægge hænderne i skødet og roligt afvente den kommende udvikling, men det er ikke en kurs, der kan tilrådes. Vi skal allerede nu i dagligdagen træffe beslutninger om samlingsudvikling og materialekonti, som også på kort sigt påvirker vores mulighed for at fungere som et vitalt led i forskningens og undervisningens infrastruktur. Så vi er nødt til at forholde os til e-bogsspørgsmålet, det vil IKKE gå væk, og vi må desværre gøre det på et usikkert informationsgrundlag.

Også dagens tema om discovery-systemerne er fuldt af strategisk brændstof. Det er ikke mindst spændende for os, der vokse op med de gamle kortkataloger. Det store tema, der profilerer sig i horisonten er, om vi efterhånden nærmer os en verdenskatalog, i skyen ... til et verdensbibliotek, også i skyen? Vi har i disse dage talt om betydningen af de store trends for vore centrale produkter og systemer. Vi har ikke talt om virkningen af disse trends for vore institutioner. Hvad betyder det konkret for bibliotekssituationen, når disse trends har nået deres fulde gennemslagskraft? Når vi ikke længere køber eller har trykte bøger? Det kan være, at dette skal være emnet for vores næste faglige møde.

Jeg vil gerne på forsamlingens vegne udtrykke en hjertelig tak til vinterinternatets foredragsholdere for to interessante dage, og til DF-bestyrelsens arrangementsgruppe og sekretær, der har

slidt og slæbt. Og til sidst endnu engang tak til DEFF for vores samarbejde om denne conference.

Og til allersidst: det har været dejligt at være sammen igen med så mange kolleger fra fællesskabet af forskningsbiblioteker, uddannelsesbiblioteker og fagbiblioteker. Så også en tak til os alle sammen.”

Christian Lauersen er foreningens web- & facebook-redaktør

KONFERENCE 26.-27. MAJ Fjernlånskonference på Hindsgavl

FORFRA (Forum for Fjernlån, Reference og Accession) holder igen fjernlånskonference på Hindsgavl Slot.

Blandt de ting, som vil blive taget op kan nævnes E-bøger og hvordan vi kan fjernlåne dem i praksis, hvor bevæger bibliotekerne sig hen i det digitale Danmark og så vil der være paneldiskussion med inviterede personer fra forskellige forlag. Der er mange andre spændende ting på programmet, som vil blive udsendt snarest. Vi håber at se rigtig mange fra alle kroge af væsenet, så husk at sætte kryds i kalenderen.